

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaeer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](#)

fectò vitam ducet omnis perturbationis expertem, animique serenitatem nullis interpolatam nubibus, puraque ac defecataam lætitiam consequetur, & tamquam in portu aut pharo constitutus, fluctuantes alios in hoc tempestuoso vitæ oceano cum Ecclesiaste mox securus intuebitur.

SECTIO NONA.

ECCLESIASTES.

VERS. 16. Et apposui cor meum ut scirem sapientiam, & intelligerem distentionem, quæ versatur in terrâ: est homo, qui diebus & noctibus somnum non capit oculis.

17. Et intellexi quod omnium operum Dei nullam possit homo inuenire rationem eorum que fiunt sub Sole: & quantò plus laborauerit ad quærendum, tanto minus inueniat: etiam si dixerit sapiens se nosse, non poterit reperire.

METRICA PARAPHRASIS.

BEATUS ille, quisquis inscrutabile
Caliginosi deserens fati chaos,
Domitisque curis, mente composta exigit
Serenus aenum: nullus hunc stabili gradu
Inordinatus ordo deturbat, licet
Sidereus axis cardine excusus ruat,
Polumque auerno misceat, solo salum.
Hanc explicata fronte dum fortè intuor

(Bart.

(Beatitatis magna pars ipsam fuit
Beatitatem nosse) præcelsa excubans
In arce Sophie, mente lustrauit improbos
Hominum labores, dubia quos torquent Dei
Consilia, & anceps orbis inuersi status.
Quenam hæc phrenesis? quæve tam dira abditos
Suadet cupido mentis æternæ sinus
Tentare? Sunt, quos alta dum terram quies
Pelagusque sopit, Cynthia insomnes videt,
Diemque nocti adiungere, & noctem die.
Heu vana turba! sicne consilia ætheris
Animæ minoris futilem ad lancem vocas?
Opera stupenda confosci Numen iubet,
At curiosè introspecti Numen vetat,
Dum torquet orbem cuncta moderantis manus,
Versatque summis ima, furtiuos gradus
Caliginose noctis inuoluens sinu,
Frustra æuterni consilli explores iter.
Citius sequaci lumine affignes viam,
Per inane liquidum pena quam Progenes secat,
Quam fœta niuibus bruma trans pontum fugat,
Luteos apricis figat ut terris lares.
Citius carinæ tumida sulcantis freta
Inter procellas semitam visu notes,
Dum feruet imo pelagus è fundo erutum.
Expende casus, discute humanas vices,
Intende neruos perspicacis ingenii,
Aciemque vibra; numquam in auctoris Dei
Penetrabis adyta: lucis æternæ iubar
Aciem retundet. Nimia lux oculos solet
Obnubilare, mensque dum viam sagax
Rimatur omni parte, labyrinthum struit.

Ffff 3

Licet

Licet usque vires turba sapientum exerens
 Velut reperta luce in amplexus ruat
 Similis tenenti, fallet elusos labor:
 Tenebrisque mersa veritas luctum adferet.
 Ut cum diurna vota ludificans sopor
 Vultus parentum somnio pietos dedit,
 Quos atra mæsto funere abscondit dies;
 Ilicet in vlnas ruitur, et nexus parant
 Dudum expertos: vana sed nexus obuios
 Frustratur umbra, et corde mærorem ciet.
 Verè ille sapiens, sobrie quisquis sapit:
 Qui cæca cœli fata suspiciens colit,
 Et nesciendo sanctius nouit Deum.

PROSA EXEGESIS.

QUEMADMODVM ij, qui post longam iactationem marisque pericula iam portum inueniti sunt, libenter relictas a tergo tempestates ex editâ rupe aut pharo contemplantur, & luctantes cum ventis ac fluctibus cymbas non absque grato horrore, quoad licet, oculis sequuntur: sic Ecclesiastes, cum diu inter Scyllam & Charybdim in abyso diuinorum iudiciorum, cæcique nubibus ac procellis diuinæ prouidentiæ fluctuerat, postquam securitatis portum adeptus est, animoq[ue] a curis soluto ac libero in sinu diuinæ sapientiæ ac benevolentiæ conquieuit; nunc velut è speculâ eorum, qui in hoc stolidæ curiositatis freto iactati, tumidarum disputationum fluctibus abripiuntur, aut pericula spectat, aut naufragia.

*Homo non
capit dini-
na prou-
dencie con-
filia.*

Stolidam dixi curiositatem. Cuius enim consilij est, fragilem humanæ mentis cymbam inscrutabili diuinitatis abyso committere? cuius prudentiæ est, immensum